

**Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk
Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli
seafarmide keskkonnamõjude hindamine
Programm**

INSPIRING
ENVIRONMENT

Tartu 2021

Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnamõjude hindamine

Nimetus Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnamõjude hindamine
Versioon Keskkonnaametile esitamiseks
Töö nr KL-19-056

KMH tellijad Teraviljakaubandus OÜ
Registrikood: 11005213
Aadress: Pootsmanni 25, Tartu linn, Tartu maakond, 51017
Telefon: +372 53422224
E-post: ronald@agriland.ee

Undverk Põllumajanduslik OÜ
Registrikood: 10382592
Aadress: Herne 32 7, Tartu linn, Tartu maakond, 51007
Telefon: +372 5288491
E-post: tanel@nauvitsman.ee

KHM koostaja Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE OÜ)
Registrikood: 10705517
Aadress: Tõnismägi 3A-15, 10119 Tallinn
Telefon/faks: +372 61 17 690 / +372 61 17 699
E-post: elle@environment.ee

Vastutav ekspert Toomas Pallo, MSc, litsents KMH0090

Eksperdid Kaido Soosaar, PhD
Kerli Leetsaar, MSc
Birgit Kena, MSc
Liisi Nõgu, MSc

Kasutustingimused © Käesolev aruanne on koostatud ja esitatud kasutamiseks tervikuna. Aruandes ja selle lisades esitatud kaardid, joonised, arvutused on autoriõiguse objekt ning selle kasutamisel tuleb järgida autoriõiguse seaduses sätestatud korda. Aruande omandamine, trükkimine ja/või levitamine ärilistel eesmärkidel on ilma Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ kirjaliku nõusolekuta keelatud. Aruandes toodud info kasutamine õppe- ja mitteärilistel eesmärkidel on lubatud, kui viidatakse algallikale. Andmete kasutamisel tuleb viidata nende loojale.

SISUKORD

1	SISSEJUHATUS	4
2	KAVANDATAVA TEGEVUSE EESMÄRK.....	6
3	KÄITISE TÄPSEM ASUKOHT JA EELDATAVALT MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS 7	
4	KAVANDATAVA TEGEVUSE JA SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE LÜHIKIRJELDUS	10
4.1	Reaalsed alternatiivsed võimalused	10
4.2	Kavandatav tegevus	12
5	KAVANDATAVA TEGEVUSE SEOS STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA	15
6	KESKKONNAMÕJU HINDAMISE ULATUS JA SISU	17
7	KESKKONNAMÕJU HINDAMISEL KASUTATAVA HINDAMISMETOODIKA KIRJELDUS --	21
7.1	Avalik protsess	21
7.2	Teabe lähteallikad ja kasutatavad materjalid	21
7.3	Keskkonnamõju hindamine	21
7.4	Alternatiivide võrdlemine	22
8	KESKKONNAMÕJU HINDAMISE PROTSESSI JA SELLE TULEMUSTE AVALIKUSTAMISE AJAKAVA	23
9	KMH OSAPOOLED	24
10	TEGEVUSLOA TAOTLUSE KOOPIA.....	26
LISAD		27

1 SISSEJUHATUS

Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) algatati Keskkonnaameti poolt 12.02.2019 kirjaga nr DM-6 100524-7 (Lisa 1). Algamise aluseks oli keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus (KeHJS) § 3 lg 1 p 1, § 6 lg 1 p 27 ja p 35, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja 3, tööstusheite seaduse § 27 ning Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkiri nr 1-1/16/306 "Osakondade põhimääruste kinnitamine" lisa 1 punktidega 2.3.1, 2.3.3 ja 3.9.4 ning ettevõtete Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ keskkonnakompleksloa taotlus. Kompleksloa taotlus on registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 02.05.2018 nr DM-100524-5.

Jõgeva maakonnas asuvate Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli sigalate põhitegevusalaks on sigade intensiivkasvatus. Ülesseatud tootmisvõimsuseks on kahe farmi peale kokku 3664 nuumseakohta.

Keskkonnamõju hindamise (KMH) objektiks on Jõgeva maakonnas Jõgeva vallas Rääbise külas Karjamõisa (katastriüksuse tunnus 81002:002:0062) ja Sireli sigala (katastriüksuse tunnus 81002:002:0071) katastritel asuvate seafarmide tegevus.

Kavandatava tegevuse eesmärgiks on võtta kasutusele Teraviljakaubandus OÜ Rääbise laut ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Sireli laut. Lisaks soovitakse kahe seafarmi peale kasutusele võtta ringjas vedelsõnnikumahuti. Planeeritav mahutavus on kahe sigala peale kokku 3664 nuumseakohta.

Keskkonnamõju hindamise eesmärgiks on:

- hinnata farmide tegevusega kaasnevaid tagajärgi ja nende eeldatavat keskkonnamõju;
- hinnata farmide sulgemisega kaasnevaid tagajärgi ja eeldatavat keskkonnamõju;
- välja tuua olulised keskkonnamõjud;
- prognoosida võimalikke muutusi keskkonnas, sealjuures nii positiivseid kui ka negatiivseid;
- välja valida parimad alternatiivsed lahendused;
- negatiivsete mõjude olemasolul välja pakkuda nende mõjude vältimise ning leevendamise võimalusi ja positiivsete mõjude suurendamise võimalusi;
- esitada soovitusi keskkonna- ja seirenõuete seadmiseks, et kontrollida ja minimeerida käitise tegevusest tulenevat potentsiaalset negatiivset keskkonnamõju.

Keskkonnamõju hindamise programmi eesmärgiks on kindlaks määrata keskkonnamõju hindamise ulatus, täpsustada valdkonnad, kus mõjude ilmnemine on võimalik ning need valdkonnad, kus hindamine ei ole asjakohane.

Keskkonnamõju hindamisel tuginetakse KeHJS-ele ning selle rakendusaktides KMH protseduurile ja sisule esitatud nõuetele.

Keskkonnamõju hindamise raames hinnatakse kahte reaalselt alternatiivset olukorda:

- olukorda, kui kavandatavas tegevuskohas loomakasvatust ei hakkaks toimuma ehk nullalternatiivi;
- olukorda, kui käitise tootmismahut on 3664 nuumseakohta ehk alternatiiv 1.

Asukoha alternatiive ei hinnata, sest tegemist on vanadest sigalatest rekonstrueeritud sigalatega ja omanike eesmärk on tegevust jätkata samas asukohas.

Keskkonnamõju hindamise näol on tegemist ühe abivahendiga keskkonnalubade väljaandmise üle otsustamise protsessis. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses sätestatud protseduuri kohaselt on läbiviidava hindamise eesmärk anda otsustajale informatsiooni kavandatava tegevuse võimalikust keskkonnamõjust. Lõplik otsus tehakse erineva teabe alusel, millest keskkonnamõju hindamise aruanne ja selles toodud järeldused on vaid üks ja ilmtingimata mitte määrav osa informatsioonist.

Keskkonnamõju hindamise viib läbi Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (ELLE) Toomas Pallo kuuluva KMH isikulitsentsi (KMH 0090) alusel. Keskkonnamõju hindamise osapoolte andmed on esitatud käesoleva programmi viimases peatükis.

2 KAVANDATAVA TEGEVUSE EESMÄRK

Arendajate, Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ, poolt kavandatava tegevuse eesmärgiks on sigade intensiivkasvatus ja liha tootmine Rääbise ja Sireli seafarmides. Rekonstrueerimistööd on KMH programmi koostamise ajaks sigalates viidud lõpule. Farmikomplekside rekonstrueerimisel on lähtutud loomade heaolust ning arvestatud ümbritseva keskkonnaga.

3 KÄITISE TÄPSEM ASUKOHT JA EELDATAVALT MÕJUTATAVA KESKKONNA KIRJELDUS

Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ sigalad asuvad Jõgeva maakonnas Jõgeva vallas Rääbise külas Karjamõisa ja Sireli sigala maaüksustel (Joonis 1).

Karjamõisa maaüksus (katastriüksuse tunnus 81002:002:0062) on sihtotstarbelt maatulundusmaa. Maaüksuse suurus on 4,19 ha, millest 2,71 ha on looduslik rohumaa, 0,35 ha on metsamaa, 0,96 ha õuemaad ja 0,17 ha muu maa. Karjamõisa kinnistul asuvad Rääbise sigala ja vedelsõnnikuhoidla.

Sireli sigala maaüksus (katastriüksuse tunnus 81002:002:0071) on sihtotstarbelt tootmismaa. Maaüksuse suurus on 1,09 ha, millest 0,05 ha on metsamaa, 0,89 ha on õuemaad ja 0,14 ha on muu maa. Sireli sigala kinnistul asub Sireli sigala.

Kavandatud tegevuse alal asub KMH programmi koostamise ajal rekonstrueeritud sigalad ning tootmisterritooriumeid ümbritsevad maatulundusmaad, tootmismaad, transpordimaad ja elamumaad.

Rääbise ja Sireli sigalaid ümbritseb pea igast ilmakaarest tootmishoonetega maad või põllud, vaid läänest piirneb tootmisterritoorium ka elamumaaga. Põhjast piirneb farmikompleks kruuskattega Katariina teega (katastrinumber: 81002:002:0097). 400 m kaugusel läänest möödub püsikattega Torma-Kivijärve tee (tee number: 14117, katastrinumber: 81002:002:0630).

Käitise eeldatavas mõjupiirkonnas ei ole teisi töötavaid loomapidamiskomplekse ega muid käitisi, kellele oleks väljastatud õhusaasteluba, kompleksluba või registreering, mille toimimise tõttu võiks tekkida käitistest eralduvate saasteainete vahel oluline koosmõju.^{1,2} Sigalatest loode pool asub küll veiselaut, kus PRIA veebikaardi kohaselt on hetkel 53 veist, kuid siiski ei ületa nad määrustes^{3, 4} kehtestatud künniseid, mille tõttu peaks ettevõtte omama keskkonnaluba, mistõttu ka sellest ettevõttest lähtuvaid saasteaineid õhukvaliteedi hindamisel ei arvestata.

Farmikompleksist lääne suunas ca 500 m kaugusele jääb lähim tiheasustusala - Rääbise küla. Lähim elamu jääb tootmisterritooriumi keskelt möödetuna ca 75 m kaugusele läände.

Sireli ja Rääbise sigalate mõjupiirkonda ei jää ühtegi looduskaitsealust objekti. Lähimad looduskaitsealused objektid asuvad alles 4 km kaugusel käitisest.⁵

Sigalatest 350 m kaugusel läänes asub üks asulakoht (registrinumber: 9446) ning 1,3 km kaugusel loodes teine asulakoht (registrinumber: 9428), mis kuuluvad arheoloogiamälestiste hulka⁶. Sigalate

1 EELIS, <http://loodus.keskkonnainfo.ee/eelis/>

2 <https://eteenus.keskkonnaamet.ee>

3 Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba¹. Keskkonnaministri määrus nr 67, vastu võetud 14.12.2016.

4 Tegevuse künnisvõimsused, millest alates on vajalik paikse heiteallika käitaja registreering, registreeringu taotluse ja tõendi vorm¹. Keskkonnaministri määrus nr 60, vastu võetud 19.12.2017.

5 EELIS (Eesti Looduse Infosüsteem - Keskkonnaregister): Keskkonnaagentuur, <http://register.keskkonnainfo.ee>

6 Kultuurimälestiste riiklik register, <http://register.muinas.ee/>

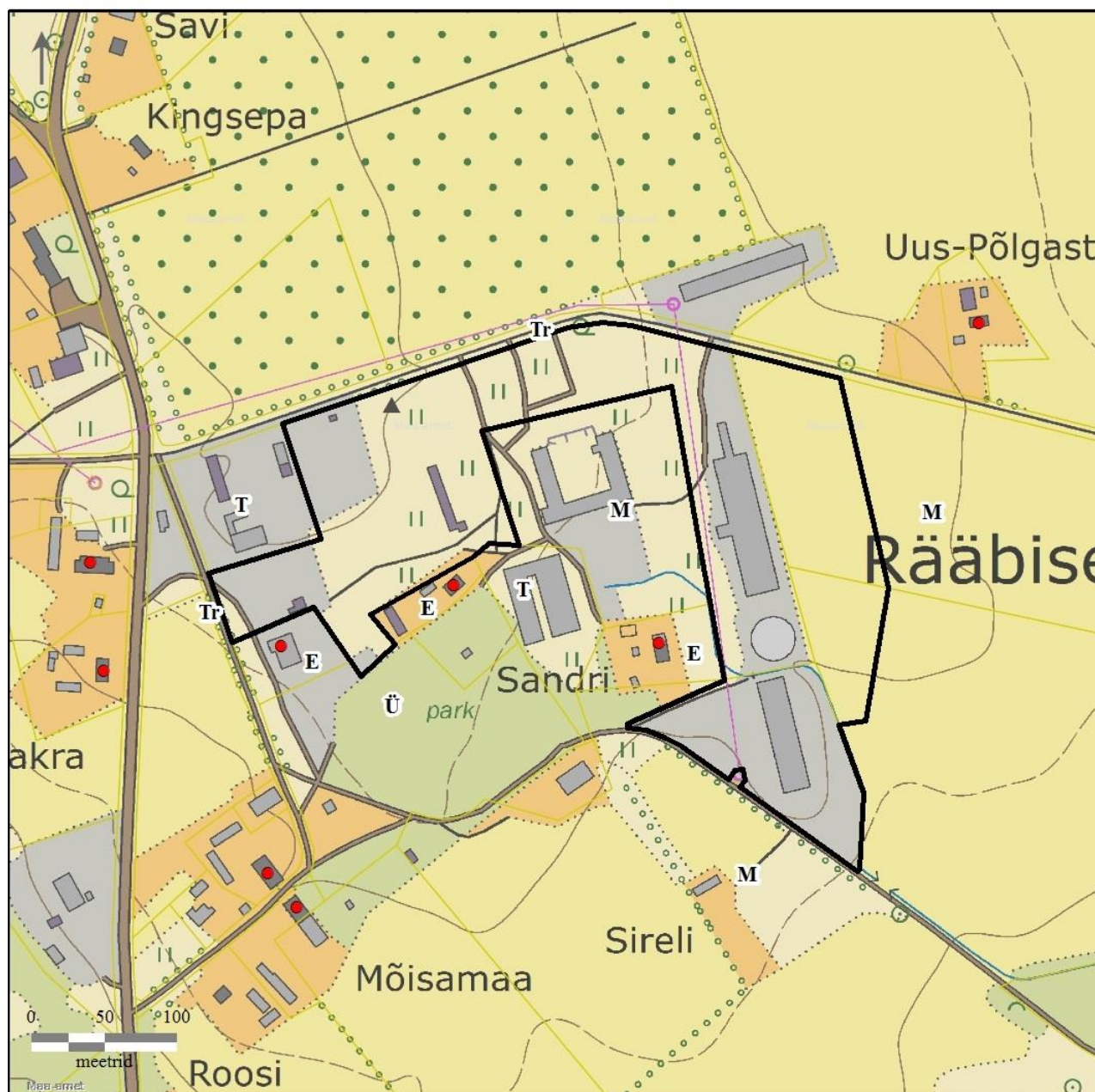
lähiümbrusesse (500 m) jääb mitmeid pärandkultuuriobjekte, millest enamik kuulub Rääbise mõisa
koosseisu.⁷

Hüdrogeoloogilistest tingimustest ning pinnakatte paksusest ja koostisest tulenevalt asuvad Sireli
ja Rääbise sigalad kaitstud põhjaveega alal.⁸ Sigalad ei asu nitraaditundlikul alal.⁹

⁷ <https://xgis.maaamet.ee>

⁸ Eesti põhjavee kaitstuse kaart, <https://www.envir.ee/sites/default/files/kaitstusekaart400.pdf>

⁹ <https://xgis.maaamet.ee>

**Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ
Rääbise ja Sireli seafarmid
Asukohakaart**

E - elumaa
M - maatulundusmaa
T - tootismaa
Tr - transpordimaa
Ü - üldkasutatav maa

● lähimad elamud
□ tootmisterritoorium

Koostaja: Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ
tel. 6117690; elle@environment.ee, www.environment.ee
Tellija: Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ
Kaardialus: © Maa-amet-X-GIS

Joonis 1. Kavandatava tegevuse asukoht Rääbise külas

4 KAVANDATAVA TEGEVUSE JA SELLE REAALSETE ALTERNATIIVSETE VÕIMALUSTE LÜHIKIRJELDUS

4.1 *Reaalsed alternatiivsed võimalused*

Keskkonnamõju hindamise puhul mõistetakse alternatiive kui arendaja seatud eesmärgi saavutamise erinevaid võimalusi. Käesoleva arenduse peamine eesmärk on sigade kasvatamine liha tootmise eesmärgil. Kavandatava tegevuse alternatiivid peavad vastama eesmärgile.

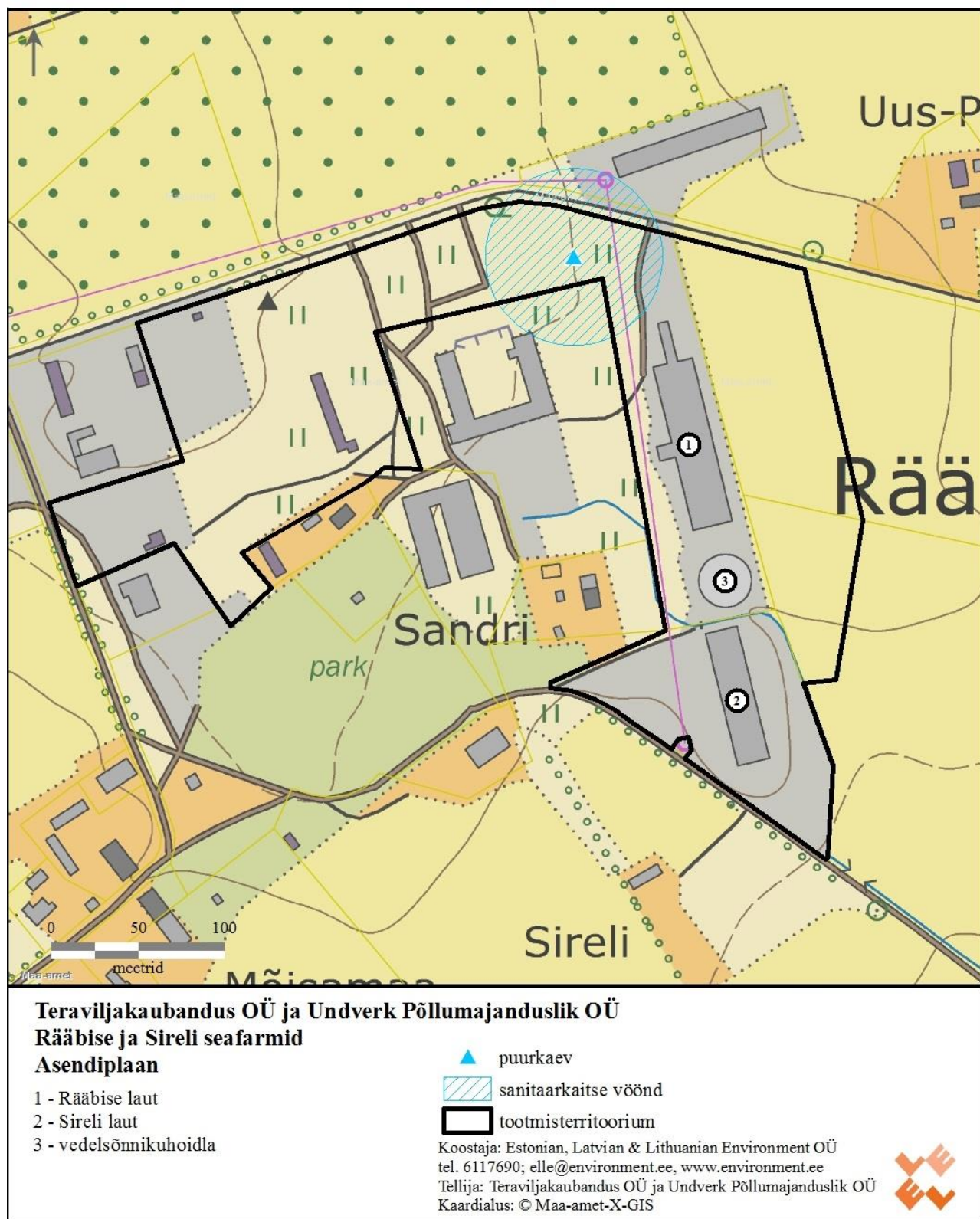
Keskkonnamõju hindamisel käsitletavat reaalsed kavandatavad alternatiivid peavad vastama järgnevale kriteeriumitele:

- olema vastavuses õigusaktidega;
- ei kaasne vastuvõetamatut keskkonnamõju;
- vastama eesmärgile;
- olema majanduslikult teostatavad;
- olema tehniliselt teostatavad;
- vastama parimale võimalikule tehnikale;
- arendaja peab olema nõus alternatiivi reaalselt ellu viima.

Keskkonnamõju hindamise programmi koostamisel on ekspert koos arendajaga leidnud kaks alternatiivi, mille tagajärgi ja võimalikke mõjusid aruande koostamisel hinnatakse.

Kavandatav tegevus ehk Alternatiiv 1

Alternatiiv 1 on KMH käsitluses arendaja soov kasvatada nuumsigu Rääbise ja Sireli sigalates. Selle tarbeks on rekonstrueerimistööd KMH programmi koostamise ajaks sigalates ära tehtud. Loomakohti nuumsigadele hakkaks olema 3664. Mõlema sigala sõnnikut hakatakse suunama Rääbise sigala kinnistul asuvasse vedelsõnnikuhoidlasse (Joonis 2).

Joonis 2. Rääbise ja Sireli sigalate asendiplaan

Nullalternatiiv

Lisaks hinnatakse olukorda, kus kavandatavat arendustegevust läbi ei viida ehk sigade intensiivkasvatust Teraviljakaubandus OÜ Rääbise sigalas ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Sireli sigalas ei toimuks.

Kuna tegemist on vanade sigalate asukohaga ja nende rekonstrueerimisega, siis teisi asukoha alternatiive ei hinnata. KMH käigus hinnatakse tehnoloogilisi lahendusi, lähtudes arendaja kavadest, parima võimaliku tehnika kirjeldusest ja ehitusprojektist.

4.2 Kavandatav tegevus

Hinnatavat kavandatavat tegevust võib jagada laias laastus kolme etappi:

- farmide rekonstrueerimiseks vajalikud ehitustegevused;
- farmide tegevus;
- farmide tegevuse lõpetamine.

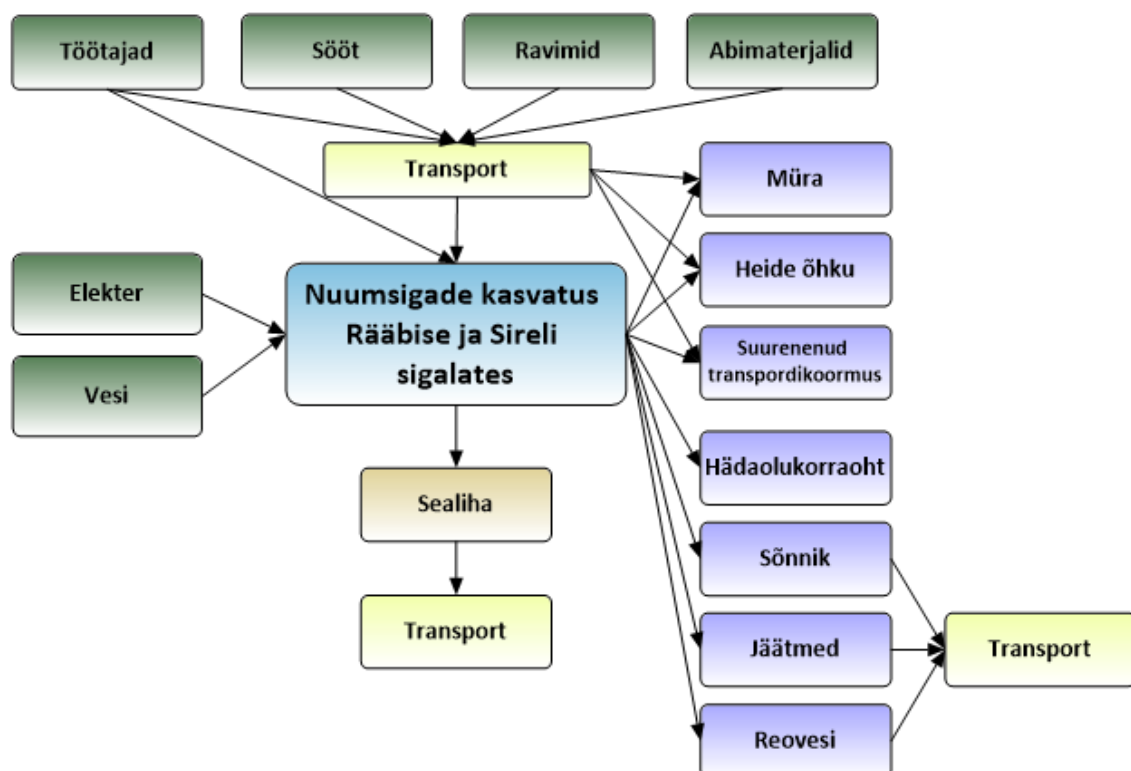
Alljärgnevalt kirjeldatakse arendajate plaane kavandatava tegevuse elluviimiseks. Toodud tegevuse kirjeldus võib detailide osas muutuda või modifitseeruda ehitusprojekti koostamisest ning KMH tulemustest sõltuvalt.

Rekonstrueerimistöode käigus viidi läbi järgmised tegevused:

- rekonstrueeriti Rääbise sigala (9 sektsiooni; kohti kokku 2000 nuumseale);
- rekonstrueeriti Sireli sigala (6 sektsiooni; kohti kokku 1664 nuumseale);
- rajati torustik vedelsõnniku suunamiseks vedelsõnnikuhoidlasse mõlemast sigalast.

Ehitatud rajatised ja rekonstrueeritud hooned on tänapäevased ja parima võimaliku tehnika nõuetele vastavad.

Kavandatud tegevuse tehnoloogiline skeem (tegevuse sisendid ja väljundid) on esitatud järgneval joonisel (Joonis 3).

Joonis 3. Tehnoloogiline skeem

Alljärgnevalt on kirjeldatud kavandatavat tegevust.

Sigade pidamisviis

Nuumikute pidamiseks on Rääbise sigala jaotatud üheksaks sektsiooniks ja Sireli sigala kuueks sektsiooniks. Hügieeninõuete täitmiseks (desinfitseerimistööde läbiviimiseks) ja söötmise paremaks korraldamiseks toimub ühe sektsiooni sigadega täitmine ja tühjendamine korraga.

Nuumikud on kasvatusperioodi alguses 12 nädala vanused ja 25-30 kg raskused. Tapaküpseks saavad nuumikud 100-110 kg raskustena, mis intensiivse seakasvatuse puhul saavutatakse 3-4 kuuga. Sulu pindala ühe nuumiku kohta on vähemalt 0,65 m².

Loomi peetakse vabapidamisel vedelsõnniku tehnoloogial täisrestpõrandal. Sõnniku eemaldamiseks on kasutusel vaakumsüsteem. Õhuvahetuseks sigalates on kasutusel sundventilatsioon.

Sigade söötmine ja jootmine

Söötmiseks kasutatakse automaatseid söötmis- ja jootmisseadmeid. Sööda jagamine söödaautomaatidesse ja künadesse toimub automaatselt söödaliinide kaudu. Eelnevalt on sööt segatud vastavalt ratsioonile söödatehases. Söötadena kasutatakse madala proteiinisaldusega söötasid, millele lisatakse ensüüme. Nuumikuid söödetakse vedelsöödaga ning sulus olevad loomad mahuvad korraga söödaküna juurde, st. optimaalne künafront looma kohta on 0,3-0,5 m. Nuumikute söötmine toimub kuni 85 kg kehakaaluni *ad libitum* printsiiibil (piiranguteta), edasi kuni realiseerimiseni piiratud printsiiibil (kuni 2,9 söötühikut päevas).

Nuumikute jootmiseks on igasse sulgu paigaldatud sõnnikuala kohale üks automaatjootur.

Söödamahuti-jagajad asuvad lautades eraldi ruumides. Söödapunkrid asuvad väljaspool lautasid.

Ventilatsioon

Rääbise sigalas on kasutusel saastunud õhu väljatõmbeks seinaventilaatorid ning Sireli sigalas väljatõmbekorstnad. Sein- ja katuse väljatõmbeavadesse paigaldatud ventilaatoritega tekitatakse ruumidesse alarõhud. Tänu tekkivale alarõhule imetakse sama kogus värsket õhku sissetõmbeavade kaudu ruumi sisse. Kuna sigalates kasutatakse sundventilatsiooni, siis on neil olemas tagavara- ja alarmsüsteem.

Rääbise sigalas on üheksa sektsiooni peale kasutusel kokku 18 väljatõmbeventilaatorit. Sireli sigalas kuue sektsiooni peale 12 väljatõmbekorstent.

Sõnnikukäitlus sealautades

Rääbise ja Sireli sigalates peetakse loomi täisrestpõrandatel, mille tulemusena tekib farmis vedelsõnnik. Vedelsõnnik valgub läbi restpõrandate sõnniku kogumiskanalitesse (enne sõnniku pumpamist võib kanalites sõnnikukihi paksus olla kuni 60 cm), kust see juhitakse sõnnikupumplasse ning regulaarselt, pärast loomade väljaviimist sulus, pumbatakse sealt läbi torustiku vedelsõnnikumahutisse.

Sõnnikut hoiustatakse ühes vedelsõnnikuhoidlas, mille mahutavus on 3000 m³. Vedelsõnnikuhoidla on ringja põhiplaaniga mahutitüüpi hoidla, mille diameeter on 31 m ning kõrgus maapinnast 2,5 m. Hoidla põhi on valatud betoonist. Hoidla lekkepidavuse kontrolliks on hoidlale rajatud drenaaž kontrollkaevuga. Vedelsõnnikuhoidla täitmine toimub pumba abil hoidla põhjast. Sõnnikumahuti tühjendamine toimub vastavalt vajadusele ning sõnnik antakse lepingu alusel üle Sadala Agro OÜ-le.

Rääbise ja Sireli seafarmides tekkivat sõnnikut kasutatakse väetisena mullaviljakuse tõstmiseks. Enne väljavedu segatakse vedelsõnnik mahutis, et eri fraktsiooniks eraldunud ja settinud kihid ühtlustada ning võimaldada ka tahkema fraktsiooni väljavedu.

Veevarustus ja reoveekäitlus

Vett võetakse käitlejatele kuuluvast Karjamõisa kinnistu territooriumil asuvast puurkaevust katastrinumbriga 50213.

Vett kasutatakse farmis:

- nuumikute jootmiseks ja söötmiseks;
- loomapidamishoonete pesuks;
- inventari pesuks;
- töötajate olmevajadusteks;
- muuks otstarbeks.

Tehnoloogiline reovesi ja olmereovesi juhitakse vedelsõnnikuhooldlasse. Heitvett ei juhita suublasse ega pinnasesse.

Hoonete katustelt ja katendiga maapinnalt juhitakse sademevesi kalletega territooriumi haljastatud osadesse, kus see infiltreerub pinnasesse.

Jäätmekäitlus

Peamised Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli sigalates tekkivad jäätmed on olmejäätmed, luminesentslambid, ohtlike aineid sisaldavad või nendega saastunud pakendid jm. Erinevad jäätmeliigid kogutakse eraldi konteineritesse. Olmejäätmed antakse üle jäätmeluba omavale jäätmekäitlejale. Ohtlikud jäätmed antakse üle ainult jäätmeluba ja ohtlike jäätmete käitluslitsentsi omavale käitlejale saatekirja vastu.

Loomsed kõrvalsaadused

Keskkonnaohutuse seisukohalt on eelkõige oluline üldine veterinaarohutuse tagamine ja loomsete jäätmete käitlemise nõuete järgimine. Haiged loomad eraldatakse sektiioonidest ning paigutatakse teistest loomadest eraldi. Lõpnud loomad eraldatakse koheselt selleks ettenähtud kohta ning antakse üle Vireen AS-ile asukohaga Väike-Maarjas. Kuni lõpnud loomade üleandmiseni paigutatakse need selleks ettenähtud kohta, kust võimalike nakkuste ja ebameeldiva lõhna levik on viidud miinimumini.

Tööjõud

Käitisesse planeeritakse kolm täistööajaga töökohta.

Transpordimaht

Käitise tegevuse tagamiseks transporditakse raskeveokitega sinna loomad, söödad ja mitmesuguseid abimaterjale.

Käitisest veetakse raskeveokite või traktoritega ära loomad, vedelsõnnik, loomsed jäätmed, olmejäätmed ning vajadusel muud jäätmed.

Raskeveokite liikumine on kavandatud Katariina teele (tunnus: 81002:002:0097), kuhu saab mööda püsikattega Torma-Kivijärve teed (tee nr 14117).

5 KAVANDATAVA TEGEVUSE SEOS STRATEEGILISTE PLANEERIMISDOKUMENTIDEGA

Üleriigilise planeeringu „Eesti 2030+“¹⁰ peamine eesmärk on ruumilise arengu suunamine kõige üldisemates küsimustes. Eesmärgiks on tagada olemasolevas asustussüsteemis inimestele võimalikult hea elukvaliteet, erinevate piirkondade arengupotentsiaali maksimaalne ärakasutamine ja asustusvõrgu tõrgeteta toimimine. Lisaks on üleriigilises planeeringus seatud eesmärgiks rohelise võrgustiku sidususe ja väärtuslike maastike hoidmine ja seada nende säilimist tagavad tingimused.

Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ kavandatav tegevus Rääbise ja Sireli sigalates loob inimestele juurde töökohti.

„Eesti Keskkonnastrateegia aastani 2030“ eesmärk on määratleda pikaajalised arengusuunad looduskeskkonna hea seisundi hoidmiseks, lähtudes samas keskkonnavaldkonna seostest majandus- ja sotsiaalvaldkonnaga ning nende mõjudest ümbritsevale looduskeskkonnale ja inimesele. Eesti Keskkonnastrateegia aastani 2030 on püstitanud mitmeid eesmärke nii loodusvarade säästlikuks kasutamiseks kui ka jäätmetekke vähendamiseks.¹¹

Sigalates kavandatav tegevus vastab PVT-le. Sigalates hakatakse seirama saasteainete levikut ja põhjavett, hoidmaks looduskeskkonna head seisundit. Samas luuakse juurde inimestele uusi töökohti.

„Eesti regionaalarengu strateegia 2014-2020“¹² visioon aastani 2030+ on piirkondade eripäradele toetuv majanduskasv ja riigi konkurentsivõime ning inimeste heaks elukvaliteediks vajalike hüvede tagatus toimepiirkondades. Ühtlasi on „Jõgeva maakonnaplaneeringu 2030+“¹³ kontekstis regionaalarengu strateegiast lähtuvalt olulised järgmised meetmed ja prioriteetsed arendustegevused:

- keskenduda Lõuna-Eesti elanike töövõimaluste ning sissetulekute suurendamise meetmetele, mis on suunatud toimepiirkondade ettevõtluse ja majanduskasvu stimuleerimiseks ning inimressursi tõhusamaks kasutuselevõtuks tööturul ja majandusarengus;
- piirkonna majandusstruktuuris ja hõives suure osatähtsusega traditsiooniliste ja tööjõumahukate tootmisharude (nt põllumajandus, metsandus, toiduainetööstus) tõttu on siin oluline pöörata suuremat tähelepanu nende harude lisandväärtuse kasvatamisele.

Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ kavandatav tegevus Rääbise külas toetab Jõgevamaal põllumajanduse valdkonnas majandussektori kasvu ning loob inimestele rohkem töökohti.

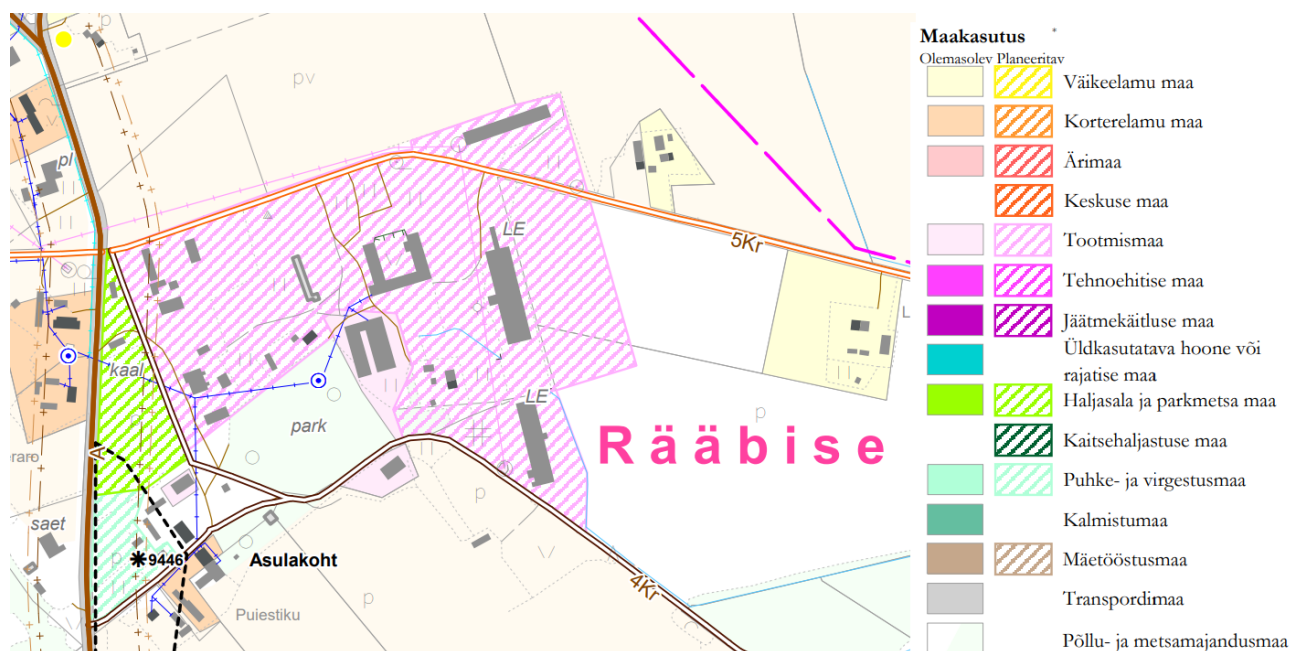
¹⁰ Üleriigiline planeering Eesti 2030+, https://www.valitsus.ee/sites/default/files/content-editors/arengukavad/eesti_2030.pdf

¹¹ Eesti Keskkonnastrateegia aastani 2030, <https://www.riigiteataja.ee/aktiis/0000/1279/3848/12793882.pdf#>

¹² Eesti regionaalarengu strateegia 2014-2020, 2014, https://www.siseministerium.ee/sites/default/files/dokumendid/eesti_regionaalarengu_strateegia_2014-2020.pdf

¹³ Jõgeva maakonnaplaneering 2030+, <https://maakonnaplaneering.ee/jogeva-maakonnaplaneering-2030->

Jõgeva valla üldplaneeringu¹⁴ kohaselt säilivad olemasolevad Rääbise ja Sireli sigalate
territooriumitel tootmismaad (Joonis 4).

Joonis 4. Väljavõte Torma valla üldplaneeringu maakasutuse kaardist

¹⁴ Jõgeva valla üldplaneering, <http://xn--jgeva-dua.ee/uldplaneering>

6 KESKKONNAMÕJU HINDAMISE ULATUS JA SISU

Alljärgnevalt antakse ülevaade keskkonnamõju hindamise sisust ehk valdkondadest, millele pööratakse kogu keskkonnamõju hindamise protsessis olulist tähelepanu.

Keskkonnamõju hindamisel analüüsitakse rajatiste käitamisega ja sulgemisega kaasneda võivad mõju keskkonnale, inimese tervisele ja heaolule. Hinnang toob välja käitise kasutamisega seotud keskkonnariskid ja vajadusel nende leevendamise võimalused. Hinnatakse kavandatava tegevuse mõju keskkonnale etteantud maa-alade piires ning nende lähiümbruse ulatuses, kus käitise mõju on tuntav.

Käitise tegevuse eeldatav mõjupiirkond on kauguseni, kus saasteainete sisaldus maapinnalähedases õhukihis küünib 10% tasemeni nende ainete ühe tunni keskmisest saastetaseme piirväärtusest või mis võrdub selle tootmisterritooriumi kõrgeima õhusaasteallika 50-kordse kõrgusega maapinnast. Keskkonnaameti kaalutlusel on mõjupiirkonna suuruseks valitud 1 km raadiusega ring, mille keskpunktiks on Karjamõisa maaüksusele (kinnistu registriosa nr 2829035; katastritunnus 81002:002:0062) jääv vedelsõnnikuhoidla. Keskkonnaamet on oma kaalutlustes lähtunud varasematest praktilistest kogemustest analoogsete objektidega ehk teadmisest, et käitistest lenduvad saaste ained (sh. lõhnaained) võivad jõuda ka 1 km kaugusele.

Kavandatava tegevusega ei kaasne eeldatavalt piiriülest keskkonnamõju.

Järgnevalt esitatakse keskkonnamõju hindamise sisu rakendub kõigile eelpool toodud alternatiividele.

Peamised kavandatava arendustegevusega kaasnevad olulised mõjud on:

- sõnniku tekkest ja käitlemisest tulenev keskkonnamõju, sh mõju välisõhu kvaliteedile;
- vee tarbimisest tulenev keskkonnamõju;
- jäätmekäitlusest tulenev keskkonnamõju;
- farmi teenindavast transpordist tulenev keskkonnamõju;
- võimalike avariilukordade keskkonnamõju.

Nende ja ka teiste vähem oluliste mõjude suurust, ulatust, olulisust ning negatiivsete mõjude leevendamise võimalusi hinnatakse ja käsitletakse keskkonnamõju hindamise aruandes.

Aruanne koosneb järgmistest osadest ning näeb ette järgmiste teemade kajastamist:

Sissejuhatuse. Kirjeldatakse keskkonnamõju hindamise eesmärki ja alust. Viidatakse KMH algatamise otsusele. Määratletakse keskkonnamõju hindamise ulatus.

Kavandatava tegevuse eesmärk ja vajadus. Kirjeldatakse eesmärki ning vajadust arendaja poolt kavandatava tegevuse järele.

Keskkonnamõju hindamise meetodid. Kirjeldatakse ning selgitatakse keskkonnamõjude prognoosimisel kasutatud lähenemist ning alternatiivide võrdlemise meetodit.

Alternatiivide valik ja eelhindamine. Selgitatakse alternatiivide valimise ja sõelumise protsessi ning esitatakse mõttekäik reaalsete alternatiivideni jõudmiseks.

Eeldatavalt mõjutatava keskkonna kirjeldus ning piirkonna keskkonnaseisundi hinnang. Kirjeldatakse eeldatavalt mõjutatavat keskkonda ning hinnatakse selle seisundit. Antakse ülevaade piirkonda jäävatest loodus- ja muinsuskaitse objektidest, looduskaitse- ja

muinsuskaitsealadest ning tehisobjektidest. Kirjeldatakse erinevate keskkonnaelementide seisundit, põhja- ja pinnavee seisundit, välisõhu seisundit.

Olemasoleva olukorra kirjeldus. Kirjeldatakse kavandatava tegevuse ala enne kavandatava tegevusega alustamist.

Olemasoleva tegevusega kaasnevad tagajärjed ja keskkonnamõju hinnang. Hinnatakse olemasolevast olukorrast tuleneda võivaid tagajärgi ning keskkonnamõjusid.

Kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste kirjeldus. Kirjeldatakse kavandatavat tegevust koos mahtude ning võimalusel kavandatavat tegevust iseloomustavate skeemide-joonistega. Selgitatakse kavandatavat sõnnikukäitlust (sh sõnnikuvedu) ja reovee ning jäätmete kogumist.

Käitise tegevusega ning sulgemisega kaasnevate tagajärgede ja eeldatava keskkonnamõju hinnang. Käitise ehitamisega kaasnevaid mõjusid ei hinnata, kuna kavandatava tegevuse elluviimiseks pole ehituslikke tegevusi vaja enam läbi viia.

Eesmärk on välja selgitada mõju suurus erinevatele keskkonnavaldkondadele ning keskkonnaelementidele ja eristada olulised mõjud ebaolulistest.

Mõju maastikule ja pinnasele ning taimedele ja loomadele. Hinnatakse nii pinnase seisundi ja pinnavormide muutust kui ka visuaalseid muutusi maastikuvaadetes. Samuti mõju taimedele ja loomadele. Mõju hinnatakse eksperthinnanguna.

Mõju põhja- ja pinnaveele. Käitise mõju põhja- ja pinnaveele hinnatakse eksperthinnanguna, lähtudes veetarbe eeldatavast suuruselt, kasutatavast põhjaveekihist, piirkonna põhjaveearust, geoloogilistest tingimustest jms. Arvestatakse käitisesisese sõnnikukäitlusega kaasneva võivate võimalike mõjudega veekeskkonnale. Võetakse arvesse asjaolu, et käitis asub kaitstud põhjaveega alal. Mõju hinnatakse eksperthinnanguna.

Mõju välisõhu kvaliteedile, sh lõhn. Välisõhu lenduvate saasteainete heitkogused ning saasteainete saastetaset modelleeritakse, võttes arvesse käitise tehnilisi omadusi, mahtusid, kavandatavat tehnoloogiat, prognoositakse heitmeid, arvestatakse kohalikke meteoroloogilisi tingimusi (nt tuule suund, temperatuur). Saasteainete emissioonid arvutatakse vastavalt keskkonnaministri 14. detsembri 2016. a määrusele nr 66¹⁵. Sarnaste parameetritega heiteallikad grupeeritakse koondheiteallikateks. Lähtuvalt sellest, et PVT-viitedokumendis¹⁶ on kirjeldatud võimaliku tolmu teket sigalates, hinnatakse saasteainetest lisaks ka peenosakeste (PM₁₀) teket. Lõhna hindamine viiakse läbi vastavalt keskkonnaministri 27. detsembri 2016. a määrusele nr 81¹⁷.

Õhusaaste leviku modelleerimiseks ja visualiseerimiseks kasutatakse saasteainete hajumisarvutuste arvutimudelit ADMS, mis vastab välisõhus saasteainete hajumisarvutuste arvutimudelitele Eestis kehtestatud nõuetele¹⁸. Saasteainete modelleerimine teostatakse kõigi alternatiivide puhul ning koosmõjus teiste asjakohaste heiteallikatega. Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 92 lõige 3 kohaselt võetakse iga saasteaine hajumise arvutuslikul hindamisel arvesse kõik käitise tootmisterritooriumil paiknevad heiteallikad ja kõik õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba või registreeringut omavad heiteallikad, mis jäävad saasteainete hajumise arvutuslikuks hindamiseks kasutatava arvutusprogrammi hindamise piirkonda.¹⁹

¹⁵ Looma- ja linnukasvatusest välisõhku väljutatavate saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid. Keskkonnaministri 12. detsembri 2016. a. määrus nr 66

¹⁶ PVT-viitedokument - https://eippcb.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2019-11/JRC107189_IRPP_Bref_2017_published.pdf

¹⁷ Lõhnaaine esinemise hindamise kord, hindamisele esitatavad nõuded ja lõhnaaine esinemise häiringutasemed. Keskkonnaministri 27. detsembri 2016 a määrus nr 81

¹⁸ Õhukvaliteedi hindamise kord¹. Keskkonnaministri 27. detsembri 2016 a määrus nr 84

¹⁹ Atmosfääriõhu kaitse seadus¹. Riigikogu poolt 15.juuni 2016 a seadus

Mõju müra tasemele. Hinnatakse müra allikaid ning nende levikut ja mõju. Muuhulgas käsitletakse käitist teenindavat transpordikoormust ja selle muutust. Mõju hinnatakse eksperthinnanguna.

Jäätmetekke mõju. Eksperthinnanguna hinnatakse tekkivate jäätmete (olmejäätmed, ohtlikud jäätmed) käitlusega kaasneda võivaid mõjusid.

Mõju kliimale. Käitise mõju kliimale on seotud eelkõige loomade elutegevusest tingitud kasvuhoonegaaside heitega (eelkõige metaan, diämmastikoksiid ja süsinikdioksiid) välisõhku. Lähtudes kliimamuutuste mastaapsusest ning üksikute farmide suhteliselt väiksest panusest kliimamuutustele, võib eeldada, et kavandatud mahus tegevuste läbiviimine ei too kaasa olulist mõju kliimale ning selle hindamine ei ole vajalik, mistõttu mõju kliimale ei hinnata.

Mõju kaitstavatele loodusobjektidele ja kultuuripärandile. Mõju kultuurimälestistele, kaitstavatele loodusobjektidele ja pärandkultuuriobjektidele hinnatakse eksperthinnanguna.

Mõju valguse, soojust, kiirgust ja vibratsiooni tasemele. Kavandatava tegevuse käigus ei eraldu olulisel määral valgust, soojust, kiirgust ega teki vibratsiooni. Järelikult puuduvad ka eelpool mainitud tagajärjed ning neist tulenev mõju. Selle põhjal ei pea keskkonnamõju hindamise ekspert vajalikuks hinnata mõju valguse, soojust ja kiirguse tasemele.

Mõju hädaolukordadest. Viidatakse võimalikele riskidele ja avariiolekordadele ning tuuakse välja riskide maandamise meetmed. Mõju hinnatakse eksperthinnanguna.

Kaudne mõju. Kaudse mõju all käsitletakse mõju, mis avaldub käitise tegevuse tulemusena mõnes teises asukohas. Samuti mõju, mis on kandunud ühest keskkonnaelemendist teise ning avaldub läbi selle. Mõju hinnatakse eksperthinnanguna.

Mõju vastuvõtvale keskkonnale. Mõju inimese tervisele, mõju elusloodusele ja mõju sotsiaal- ja majanduskeskkonnale. Siinkohal hinnatakse mõjusid nn retseptorile (täpsemalt selgitatud peatükis 6.3).

Võrdlus parima võimaliku tehnikaga (PVTga). Esitatakse tehnika võrdlus parima võimaliku tehnikaga. Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli seafarmide seakasvatus ületab kavandatava mahtu juures tööstusheite seaduses toodud künniskoguse, millest tulenevalt vajavad ettevõtted tegevuseks keskkonnamõjukompleksluba ning ettevõtete tegevus peab vastama parima võimaliku tehnikaga referentsdokumendis toodud nõudmistele.

Peamised negatiivse keskkonnamõju valdkonnad ja leevendavate meetmete kirjeldus ning meetmete kasutamise eeldatav efektiivsus. Tuuakse välja olulise keskkonnamõjuga valdkonnad ning kirjeldatakse planeeritavaid leevendavaid meetmeid. Võimalusel esitatakse tehnoloogilisi lahendusi saastuse vähendamiseks ja/või heitmete kontrolliks.

Loodusvara kasutamise otstarbekuse hinnang ning kavandatava tegevuse ja selle reaalsete alternatiivsete võimaluste vastavuse hinnang säästva arengu põhimõtetele. Hinnatakse erinevate loodusressursside tarbimist säästva arengu seisukohast.

Kavandatava tegevuse võrdlus reaalsete alternatiivsete võimalustega ning nende paremusjärjestus. Sobivat meetodit kasutades hinnatakse alternatiive ning võrreldakse neid omavahel. Hindamist täiendatakse seletustega ning võrdlusprotsessi sisu analüüsiga.

Ettepanekud seire korraldamiseks. Antakse soovitusi keskkonnamõju hindamise käigus välja selgitatud eeldatavalt oluliste keskkonnamõjude seireks kavandatava tegevuse elluviimise etapis.

Ülevaade keskkonnamõju hindamise ja avalikkuse kaasamise tulemuste kohta. Antakse ülevaade keskkonnamõju hindamise protsessist ning avalikkuse kaasamisest väljapanekute ning avaliku arutelu käigus.

Kokkuvõte ja järeldused. Juhitakse tähelepanu mõju hindamise käigus leitud olulistele keskkonnamõjudele ning rõhutatakse negatiivsete mõjude leevendamise ning positiivsete mõjude suurendamise võimalusi.

Kasutatud kirjandus. Tuuakse ära loend mõju hindamise käigus kasutatud andmebaasidest, alusdokumentidest, metoodikatest jne.

Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli seafarmide
keskkonnamõjude hindamine

Lisad. Lisatakse nõuetekohased lisad ning teised aruande juurde kuuluvad dokumendid.

7 KESKKONNAMÕJU HINDAMISEL KASUTATAVA HINDAMISMETOODIKA KIRJELDUS

7.1 Avalik protsess

KMH protsessi saavad sekkuda ja aruannet täiendada oma põhjendatud soovitude, ettepanekute ja kommentaaridega kõik huvipooled, kes tunnevad, et nende huvisid võib käitise laiendamine ja selle tegevus mõjutada, vähemalt keskkonnamõju hindamise programmi avalikustamisel, hindamise protsessis ja aruande avalikustamise käigus. Ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega võib pöörduda nii otsustaja, keskkonnamõju hindaja kui ka arendaja poole.

7.2 Teabe lähteallikad ja kasutatavad materjalid

Keskkonnamõju hindamisel hinnatakse olulisi valdkondi, mida sigalate tegevus võib mõjutada. Olemasoleva keskkonnaseisundi kohta hangitakse teavet vähemalt järgmistest allikatest:

- Jõgeva Vallavalitsus ja tema käsutuses olev ning eksperdile kättesaadavaks tehtud teave;
- Keskkonnaministeeriumi avalikud tasuta ja vajadusel tasulised andmebaasid (nt EELIS);
- Maa-ameti aluskaart;
- KAUR andmed kliimatingimuste kohta;
- ekspertide kohapealsed vaatlused välitöödel;
- tehniliste ekspertide esitatud teave ehitiste ja rajatiste ning tootmistehnoloogia kohta.

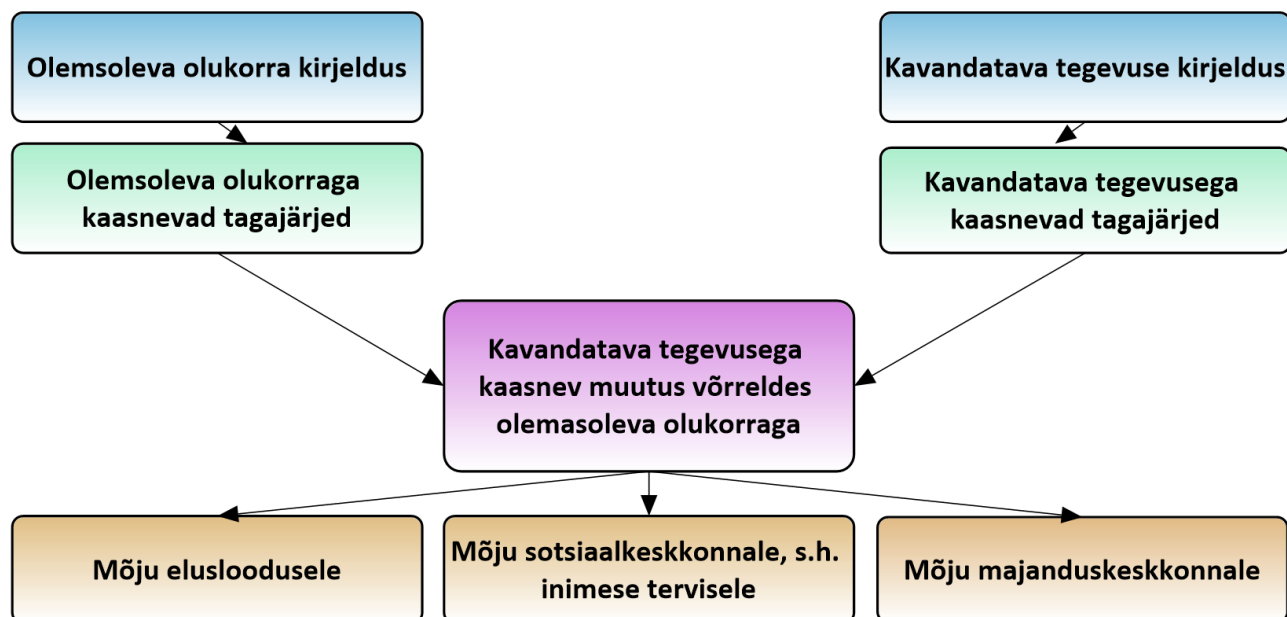
Keskkonnamõju hindamise protsessis ei plaanita läbi viia täiendavaid mõõtmisi.

7.3 Keskkonnamõju hindamine

Keskkonnamõju hindamises lähtutakse põhimõttest, et hinnata tuleb muutusi keskkonnas, mis kaasnevad kavandatava tegevuse elluviimisel. Selleks kirjeldatakse loodus-, tehis- ja sotsiaalmajanduslikule keskkonnale avaldatava otsese ja kaudse, negatiivse ja positiivse mõju iseloomu, suurust, ulatust, esinemise tõenäosust ja kestvust. Hindamise tulemusena tehakse ettepanekud negatiivse mõju vältimiseks või leevendavate meetmete kasutamiseks kavandatava tegevuse elluviimisel. Mõjude hindamisel on oluline teada tegevusega kaasnevaid aspekte (tagajärgi), mis võivad viia muutusteni keskkonnanähtetides (näiteks tegevusega välisõhku eralduvad saasteained on tagajärg ning nendest tulenev mõju on välisõhu kvaliteedi muutus). Lõpuks vaadatakse keskkonnanähtetides (välisõhk, pinnavesi, põhjavesi jne) toimuvaid muutusi vastuvõtja kontekstis. Seejuures lähtutakse keskkonnamõju hindamisel, et sellised vastuvõtjad on:

- sotsiaalne keskkond, s.h. inimese tervis;
- elusloodus;
- majanduskeskkond.

Põhimõtteline hindamismetoodika on toodud alljärgneval joonisel (Joonis 3).

Joonis 5. Keskkonnamõju hindamise metoodika

Täpsem mõju ulatus selgitatakse välja, iga mõjuvaldkonna puhul eraldi, KMH aruande käigus, ning selleks kasutatakse õhusaaste modelleerimist, sõnnikumahu arvutusi, hinnatakse ettevõtte kasutuses olevate põllumaade pindala piisavust kompleksis aastast tekkiva sõnniku kasutamiseks orgaanilise väetisena.

Töö teostamisel võetakse arvesse avalikkuse ettepanekud ning tuuakse välja nendega arvestamise või mittearvestamise põhjendused.

7.4 Alternatiivide võrdlemine

Alternatiive võrreldakse välja selgitatud mõjude kvantitatiivseid ja kvalitatiivseid hinnanguid kõrvutades ning analüüsides. Võrdluse tulemusena esitatakse kavandatava tegevuse ja selle reaalse alternatiivsete võimaluste paremusjärjestus.

8 KESKKONNAMÕJU HINDAMISE PROTSESSI JA SELLE TULEMUSTE AVALIKUSTAMISE AJAKAVA

Alljärgnev tabel (Tabel 1) annab ülevaate KMH protsessist ning programmi koostamise hetke orienteeruvast ajakavast.

Tabel 1. Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli sigalate KMH läbiviimise ja tulemuste avalikustamise orienteeruv ajakava

KMH etapp	Menetluse aeg KeHJS järgi päevades	Eeldatav aeg
KMH algatamine	-	21.03.2019
KMH programmi koostamine	-	Aprill-august 2020
Programmi esitamine otsustajale, otsustaja kontrollib programmi sisu vastavust nõuetele	Kuni 14	August 2020
Otsustaja küsib asutustelt seisukohti programmi sisu kohta	30	August 2020
Otsustaja menetleb saabunud seisukohti ja esitab enda seisukoha	Kuni 14	September 2020
Märkuste menetlemine ja programmi parandamine	-	September 2020
Programmi esitamine otsustajale, otsustaja kontrollib programmi sisu ning esitab avalikustamisele	Kuni 14	Veebruar 2021
Programmi avalik väljapanek	Vähemalt 14	Veebruar 2021
KMH programmi avalik arutelu	-	Märts 2021
Programmi täiendamine vastavalt märkustele ja ettepanekutele, vastamine kirjadele	-	Märts 2021
KMH programmi esitamine otsustajale, otsustaja tunnistab programmi nõuetele vastavaks	Kuni 30	Märts 2020
KMH aruande koostamine	-	Aprill 2020 – aprill 2021
Aruande esitamine otsustajale, otsustaja kontrollib aruande sisu vastavust nõuetele	Kuni 21	Mai 2021
Otsustaja küsib asutustelt seisukohti aruande sisu kohta	30	Juuni 2021
Otsustaja menetleb saabunud seisukohti ja esitab enda seisukoha	Kuni 21	Juuli 2021
Märkuste menetlemine ja aruande parandamine	-	Juuli 2021
KMH aruande esitamine otsustajale, otsustaja kontrollib aruande sisu ning esitab avalikustamisele	Kuni 14	Juuli 2021
Aruande avalik väljapanek	Vähemalt 21	August 2021
Aruande avaliku arutelu	-	August 2021
Aruande täiendamine vastavalt märkustele ja ettepanekutele, vastamine kirjadele	-	September 2021
Otsustaja esitab aruande asutustele kooskõlastamiseks	Kuni 30	September-oktoober 2021
Otsustaja kontrollib aruande vastavust kooskõlastustest lähtuvalt	Kuni 30	Oktoober-november 2021
Otsustaja tunnistab aruande nõuetele vastavaks ja teavitab otsusest	Kuni 14	November 2021

9 KMH OSAPOOLED

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse kohased osapooled on arendaja, ekspert ja otsustaja (Tabel 2).

Tabel 2. KMH osapooled

Arendajad	Ekspert	Otsustaja
Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ	ELLE OÜ	Keskkonnaameti keskkonnakasutuse valdkonna ringmajanduse osakonna keskkonnakorralduse büroo
Esindaja:	Esindaja:	-
Ronald Blumenau	Toomas Pallo (KMH litsents nr 0090)	-
Pootsmani 25, Tartu linn, Tartu maakond, 51017	Tõnismägi 3a-15 10119 Tallinn	Roheline 64 80010 Pärnu, Eesti
Tel: +372 534 222 24	Tel: 6117692	Tel: +372 662 5999
-	Faks: 6117699	Faks: +372 680 7427
ronald@agriland.ee	toomas@environment.ee	info@keskkonnaamet.ee

Käesoleva keskkonnamõju hindamise puhul on juhteksperdi Toomas Pallo (litsents: KMH 0090). Juhteksperdi juhtimisel koostab töörühm, mis koosneb peamiselt arendajapoolsetest tehnilistest ekspertidest ja ELLE OÜ erinevate valdkondade keskkonnaekspertidest (Tabel 3), keskkonnamõju hindamise aruande. Vajadusel kaasatakse KMH protsessi täiendavaid eksperte ka väljastpoolt ELLE OÜ-d.

Tabel 3. ELLE OÜ ekspertrühm ja täiendavad eksperdid

Ekspert	Positsioon	Haridustase	Ülesanded
Toomas Pallo	juhteksperdi, KMH litsents nr 0090	MSc geograafias	Mõjuvaldkonnad: pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmete, soojus, müra ja vibratsioon, kiirgus, lõhn, maismaa taimestik, maismaa loomastik, kaitstavad loodusobjektid. Alternatiivide võrdlus.
Kaido Soosaar	ekspert	PhD geograafias, MSc keskkonnatehnoloogias	Mõjuvaldkonnad: maavara, pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmete, soojus, müra ja vibratsioon, kiirgus, lõhn, maismaa taimestik, maismaa loomastik, mets, kaitstavad loodusobjektid. Alternatiivide võrdlus.
Kerli Leetsaar	ekspert	MSc keskkonnakaitses	Mõjuvaldkonnad: inimese tervis, pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmete, soojus, müra ja vibratsioon, kiirgus, lõhn, maismaa taimestik, maismaa loomastik, kaitstavad loodusobjektid, kultuuripärand, geoloogia, maavara, vee-elustik. Alternatiivide võrdlus.
Birgit Kena	ekspert	MSc keskkonnatehnoloogias	Mõjuvaldkonnad: pinnas ja maastik, veesaaste ja veetase, õhusaaste, jäätmete, maismaa taimestik, maismaa loomastik, kaitstavad loodusobjektid, kultuuripärand. Alternatiivide võrdlus.
Liisi Nõgu	ekspert	MSc loodusgeograafias	GIS, kaartide koostamine

Lisaks eeltoodule tuleb arvestada ka teiste huvirühmadega, kellele farmi tegevus võib huvi pakkuda (Tabel 4).

Tabel 4. Muud huvirühmad

Isik või asutus	Mõju või huvi
Asjaomased asutused	
Jõgeva Vallavalitsus	Vallas toimuva arendustegevuse osas
Keskkonnainspeksioon	Arendaja ja tema poolt palgatud isikute tegevuse keskkonnajärelevalve ja otsustamise osas
Sotsiaalministeerium (Terviseameti Lõuna regionaalosakonna Jõgevamaa esindus)	Rahvatervis ja selle kaitse
Maanteeamet	Teehoiu korraldamine ja tingimuste loomine ohutuks liiklemiseks riigimaanteedel
Maa-Amet	Maakatastri pidamine
Põllumajandusamet	Mõju maaparandussüsteemidele
Kaasatavad isikud	
Valitsusvälised keskkonnaorganisatsioonid	Avaliku huvi esindaja keskkonnavaldkonnas
Piirnevate kinnistute omanikud	Huvi mõju osas, mis lähtub käitise kinnistutelt
Rääbise küla elanikud	Mõju elukeskkonnale
Jõgeva valla elanikud	Mõju elukeskkonnale
Laiem avalikkus	Erinev võimalik huvi

10 TEGEVUSLOA TAOTLUSE KOOPIA

Tegevusloa koopia on leitav infosüsteemist KOTKAS (<https://kotkas.envir.ee/>) keskkonnalubade dokumentide registri alt dokumendi numbri DM-100524-5 alt.

LISAD

Keskkonnamõju hindamise algatamise otsus (Lisa 1).

Asjaomaste asutuste kirjade koopiad on toodud lisa nr 2 (Lisa 2).

KMH programmi kohta esitatud kirjalikud ettepanekud ja vastuväited ja nende vastused lisatakse programmile pärast KMH programmi avalikustamist (Lisa 3).

KMH programmi avaliku arutelu protokoll, osalejate registreerimisleht ning KMH programmi tutvustavad slaidid lisatakse KMH programmile pärast programmi avalikustamist ja avalikku arutelu (Lisa 4).

Lisa 1. Keskkonnamõju hindamise algatamise otsus

KESKKONNAAMET

Ronald Blumenau
Teraviljakaubandus OÜ
ronald@agrifland.ee

12.02.2019 nr DM-100524-7

Keskkonnamõju hindamise algatamine

Austatud Ronald Blumenau

Keskkonnaamet on vaadanud läbi Teie poolt 02.05.2018 esitatud (registreeritud Keskkonnaameti keskkonnamõjude infosüsteemis 02.05.2018 nr DM-100524-5) taotluse Teraviljakaubandus OÜ (registrikood 11005213) Rääbise ja Sireli seafarmikompleksile keskkonnakompleksloa (*edaspidi kompleksloa*) väljastamiseks.

Kompleksloa taotlus on esitatud farmikompleksile, kus planeeritakse hakata pidama muusigu (sead kehamaasiga üle 30 kg) ühesseatud tootmisvõimsusega (kohtade arvuga) 3664 loomakohta.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnamõjujuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 11 lg 2 kohaselt otsustaja vaatab tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMIH*) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul. KeHJS § 9 lg 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja, tööstusheite seadus (*edaspidi THS*) § 27 alusel annab kompleksloa Keskkonnaamet. Seega, KMIH algatamise või algatamata jätmise otsuse tegemine kuulub Keskkonnaameti pädevusse.

KeHJS § 3 lg 1 p 1 kohaselt tuleb hinnata keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 6 lg 1 p 27 sätestab olulise keskkonnamõjuga tegevusena niisuguse seafarmi püstitamise, kus saab kasvatada rohkeim kui 3000 siga kehamaasiga üle 30 kilogrammi. KeHJS § 6 lg 1 p 35 sätestab olulise keskkonnamõjuga tegevusena KeHJS § 6 lg 1 p 1-34 nimetatud tegevuse või käitise muutmise, kui tegevuse või käitise muutmise vastab KeHJS § 6 lõikes 1 sätestatud võimalikele kriteeriumidele.

KeHJS § 11 lg 3 järgi KeHJS § 6 lg-s 1 nimetatud tegevuse korral algatatakse kavandatava tegevuse KMIH selle vajadust põhjendamata.

KeHJS § 11 lg 6 kohaselt, kui kavandatava tegevusega kaasneb eeldatavalt oluline keskkonnamõju, jätab otsustaja selle KMIH algatamata, kui eelhinnaangust selgub, et kavandatava tegevuse keskkonnamõju on juba KMIH või keskkonnamõju strateegilise hindamise (edaspidi *KSH*) käigus asjakohaselt hinnatud ja otsustajal on tegevusloa andmiseks piisavalt teavet. Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole varem kavandatava tegevuse KMIH-d ega KSH-d läbi viidud.

Arvestades eeltoodut ning tuginedes KeHJS § 3 lg 1 p-le 1, § 6 lg 1 p-le 27 ja p 35, § 9 lg-le 1, § 11 lg-tele 2 ja 3, tööstusheite seaduse § 27 ning Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/306 "Osakondade põhimääruste kinnitamine" lisa 1 punktidega 2.3.1, 2.3.3 ja 3.9.4 Keskkonnaamet algatab KMIH kompleksloa taotluse menetluse raames. Keskkonnauuringute vajadus tuleb selgitada KMIH programmi koostamise käigus. KMIH menetlusi ei liideta ning teadaoleva informatsiooni alusel ei ole eeldada piiriülese keskkonnamõju ilmumist.

KeHJS § 13 kohaselt tuleb juhteksperdi või eksperidirühmal juhteksperdi juhtimisel koos Teraviljakaubandus OÜ-ga koostada KMIH programmi. Keskkonnaamet palub Teil leida juhteksperdi, litsentseeritud juhteksperdi nimekirja leiate Keskkonnaministeeriumi veebilehelt - <http://www.envir.ee/et/kmi-h-litsentsikonisjon>.

KeHJS § 18 lg 7 kohaselt, kui Teraviljakaubandus OÜ ei ole 18 kuu jooksul käesolevast KMIH algatamise otsusest arvates esitanud Keskkonnaametile KMIH programmi KeHJS 18 kohaseks nõuetele vastavuse kontrollimiseks, jätab Keskkonnaamet kompleksloa taotluse läbi vaatamata ja tagastab selle Teraviljakaubandus OÜ-le. Keskkonnaamet rõhutab, et enne KMIH programmi nõuetele vastavuse

Narva mnt 7a / 15172 Tallinn / Tel 680 7438 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnamõjude hindamine

kontrollimiseks esitamist tuleb läbida vastavalt KeHJS §-dele 15¹-17 KMH programmi kohta seisukoha küsimise etapp, KMH programmi avalikustamine ja selle tulemustega arvestamine.

KeHJS § 11 lg 11 kohaselt kompleksloa taotluse menetlus peatub kuni KMH aruande nõuetele vastavaks tunnistamise otsusest teavitamiseni ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded või KeHJS § 18 lg-s 7 sätestatud asjaolude ilmnemiseni.

Vastavalt KeHJS §-le 8 KMH-ga seotud kulud kannab Teraviljakaubandus OÜ.

Lähtudes haldusmenetluse seaduse § 40 lõikest 1 esitas (registreeritud Keskkonnaameti keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 10.01.2019 nr DM-100524-6) Keskkonnaamet keskkonnamõju hindamise algatamise otsuse eelnõu käitajale ja teistele menetlusosalistele seisukohavõtuks. Käitaja ja/või teised menetlusosalised ei esitanud omapoolseid seisukohti/märkuseid.

Keskkonnaamet teavitab KeHJS § 12 lg 1 kohaselt käesolevast KMH algatamise otsusest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Emma Krikova
juhataja
kompleksloabüroo

Teadmiseks: Jõgeva Vallavalitsus, Kalju Madaloja, Keskkonnainspeksioon, Ksenja Luks, Osaühing Aarman Puit, OÜ Picea Grupp, OÜ SADALA AGRO, OÜ Torma Soojus, Riina Säälik, Ruth Klaos, Sillar Virunurm, Somel Varahaldus OÜ, Tanel Tooming, Undverk Põllumajanduslik OÜ, Ülo Johanson

Maikel Daniel 680 7902
Maikel.Daniel@keskkonnaamet.ee

Lisa 2. Asjaomaste asutuste kirjade koopiad

KESKKONNAAMET

Ronald Blumenau
Teraviljakaubandus OÜ
ronald@agriland.ee

Teie 05.11.2020

Meie 11.01.2021 nr 6-3/20/13340-10

**Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnamõju
hindamise programmi eelnõust**

Austatud Ronald Blumenau

Esitasite 05.11.2020 Keskkonnaametile e-kirjaga Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnamõju hindamise programmi eelnõu (edaspidi nimetatud KMH programmi eelnõu) keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi nimetatud KeHJS) § 15¹ kohase menetluse läbiviimiseks. Programmi koostas ekspertgrupp firmast Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (edaspidi ELLE OÜ).

Varasemalt oli Keskkonnaamet kontrollinud programmi sisu KeHJS § 15¹ lg 2 kohaselt programmi vastavust KeHJS § 13 nõuetele ja tagastanud programmi 07.08.2020 kirjaga nr 6-3/20/13340-2 puuduste kõrvaldamiseks enne asjaomastelt asutustelt seisukohtade küsimist ning määras 6 kuud puuduste kõrvaldamiseks. Esitatud programm oli täiendatud ja olid lisatud vastused Keskkonnaameti küsimustele ja märkustele. Dokumendihalduses toimunud segaduse tõttu jäi see kiri kahjuks menetluses seisma. Keskkonnaamet märkas oma eksitust ning saatis programmi asjaomastele asutustele seisukohtade saamiseks 08.12.2020 kirjaga nr 6-3/20/13340-4 järgmistele asutustele asutustele – Jõgeva vald, Keskkonnainspeksioon, Põllumajandusamet, Maa-amet, Maanteeamet ja Terviseameti Lõuna regionaalosakond.

KeHJS §15¹ lg 1 ja lg 4 alusel palus Keskkonnaamet esitada asjaomastel asutustel 30 päeva jooksul KMH programmi eelnõu saamisest alates seisukohad KMH programmi eelnõu asjakohasuse ja piisavuse kohta. Samuti paluti hinnata KMH ekspertrühma koosseisulist piisavust.

Keskkonnaametile andsid tagasisidet Keskkonnainspeksioon, Jõgeva Vallavalitsus, Põllumajandusamet, Maa-amet ja Terviseamet (vastuskirjad on käesoleva kirja lisas).

Vastavalt KeHJS § 15¹ lõikele 5 vaatab otsustaja 14 päeva jooksul asjaomaste asutuste seisukohtade saamisest arvates seisukohad läbi ning annab arendajale ja juhteksperdile oma seisukoha keskkonnamõju hindamise programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta, arvestades asjaomaste asutuste esitatud arvamusi.

Järgnevalt analüüsib Keskkonnaamet laekunud ettepanekuid ning kujundab seisukoha KMH programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta.

Roheline 64 / 80010 Pärnu / Tel 662 5999 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Keskkonnainspeksioon andis oma 22.12.2020 kirjas nr 8-3/20/7500-2 teada, et neil ei ole parandusi ega ettepanekuid KMH programmi muutmiseks või täiendamiseks.

Seega Keskkonnainspeksioon ei esitanud ettepanekuid programmi täiendamiseks.

Jõgeva Vallavalitsus oma 22.12.2020 kirjas nr 1668-1 esitas järgneva seisukoha:

„... Programmis kirjeldatakse ehitatud rajatise kui ka rekonstrueeritud hooneid kui tänapäevaseid ja parima võimaliku tehnika nõuetele vastavaid. Kuna hooned on aastaid tühjad olnud ning sõnniku tekkest ja käitlemisest tulenev üks olulisemaid keskkonnamõjusid on mõju välisõhu kvaliteedile, tuleb kaasata ja arvestada piirkonna elanike ettepanekutega.“

Samuti juhtis vallavalitus tähelepanu, et „Programmis viidatud joonis 4 on väljavõte Torma valla üldplaneeringust mitte Jõgeva valla üldplaneeringust.“

Lisaks kokkuvõtvalt vald märkis, et „Jõgeva Vallavalitsus on seisukohal, et Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnamõjude taotluse keskkonnamõju hindamise programm on asjakohane ning ekspertrühma koosseis on piisav.“

Tulenevalt eeltoodust palub Keskkonnaamet programmis parandada viide planeeringujoonisele. Muud märkused ei nõua programmi täiendamist, kuid nendega tuleb arvestada edasises KMH menetluses.

Põllumajandusamet oma 23.12.2020 kirjas nr 14.5-1/2399-1 esitas programmi kohta järgnevad seisukohad:

„Sireli sigala (katastri tunnus 8100 2:002:0071) kinnistu piirneb Rääbise Metsamurga MS 2105260040170 /ehitis 002) maaparandusehitise e drenaažisüsteemiga ning kinnistul asuv kraav suubub Rääbise Metsamurga maaparandusehitise eesvoolu. KMH programmi järgi on tegemist vanadest sigalatest rekonstrueeritud olemasoleva te sigalatega ja omanike eesmärk on tegevust jätkata samas asukohas. Maaparandussüsteemidega hõlmatud maa alal tuleb arvestada maaparandusseadusest tulenevalt maaparandussüsteemide toimimist tagavate meetmetega ning looduskaitse ja veeseadusest tulenevate piirangutega, kuid tulenevalt eeltoodust ei ole põhjust eeldada mõju maaparandusehitistele ja selle rajatistele, kui tegevusega ei kaasne ehitustegevuse laiendamist naaber kinnistutele või väljaspool maaparandussüsteemi koondatud lisanduva vee juhtimise kavatsust maaparandussüsteemi, selle eesvoolu või kuivenduskraavi.“

Eelmainitud lähtuvalt puuduvad PMA l vastuväited Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnamõjude taotluse keskkonnamõjude hindamise programmile, kuid palume KMH aruandes kajastada Sireli sigala kinnistu piirnemist Rääbise Metsamurga MS 2105260040170 /ehitis 002) maaparandusehitise ega ning välja tuua maaparandusehitise e ja selle rajatiste korrashoiu ja toimimisvõime tagamise kohustuse (tulenevalt maaparandusseaduse § st 47) Andmeid maaparandussüsteemide kohta (maaparandussüsteemide maa alade, eesvoolude ja riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude paiknemine jms) saab Maa ameti kaardirakendusest Drenaažisüsteemide teostusjooniste saamiseks saata vajadusel päring Põllumajandusamet i Ida regiooni Jõgeva esindusse aadressil jogeva@pma.agri.ee

PMA hinnangul on KMH ekspertrühma koosseis piisav, kuna eeldatavalt ei kaasne taotletava tegevusega mõju lähipiirkonnas asuvale maaparandusehitisele ning selle rajatistele ja täiendava maaparanduse uurimistöö vajadus puudub.“

Keskkonnaamet on seisukohal, et mõju hindamise käigus tuleks nimetatud teemasid analüüsida ja arvestada edasises KMH protsessis, kuid ei nõua hetkel programmi olulist täiendamist.

Maa-amet oma 05.01.2021 kirjas nr 6-3/20/18074-2 andis teada, et „*Seafarmide lähipiirkonda jäävad Teenurga (katastriüksuse tunnus 24701:001:0009, maakasutuse sihtotstarve tootmismaa 100%) ja Külapõllu (katastriüksuse tunnus 81001:001:0559, maakasutuse sihtotstarve maatulundusmaa 100%) kinnisasjad, mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus on Maa-amet. Maa-ametil ei ole vastuväiteid Rääbise ja Sireli seafarmide KMH programmi eelnõu osas.*“

Seega Maa-amet ei esitanud ettepanekuid programmi täiendamiseks.

Terviseamet oma 06.01.2021 kirjas nr 9.3-4/20/11059-3 andis teada, et „*Ameti hinnangul on seafarmide keskkonnakompleksloa taotluse KMH programmi müra ja olmevett puudutav osa asjakohane ja piisav. Ameti pädevusvaldkonna osas (müra ja veevarustust puudutav osa) on KMH ekspertrühma koosseis piisav.*“

Seega Terviseamet ei esitanud ettepanekuid, mis nõuaks programmi täiendamist.

Maanteeamet (nüüdseks Transpordiamet) oma seisukohta ei esitanud, mistõttu võib lugeda, et neil polnud vastuväiteid ega täiendusi programmile.

Kokkuvõtvalt on Keskkonnaamet seisukohal, et programm on piisav avalikustamiseks, kui parandatakse Jõgeva valla poolt märgitud ebatäpsus ning vajadusel täiendatakse programmi vastavalt Põllumajandusameti poolt esitatud märkustele maaparandussüsteemide osas.

Vabariigi Valitsus kuulutas 12.03.2020 korraldusega nr 76 „Eriolukorra väljakuulutamise Eesti Vabariigi haldusterritooriumil“ Eesti Vabariigi haldusterritooriumil seoses koroonaviiruse pandeemilise levikuga maailmas ja viiruse tõenäolise Eesti-sisese leviku laienemisega välja eriolukorra. Nüüdseks on eriolukord lõpetatud, kuid seoses viiruse laialdase levikuga kehtivad jätkuvalt piirangud muuhulgas ka avalike arutelude korraldamisele (ning need võivad karmistuda).

Sellest tulenevalt ja arvestades keskkonnamõju hindamise eesmärki tagada avalikkusele laialdased võimalused osaleda keskkonnamõju hindamise protsessis, sh avalikel aruteludel, ei ole mõistlik lähiajal keskkonnamõju hindamise programmi avalikku arutelu läbi viia (valitsuse otsusega võidakse ka ootamatult keelata täielikult avalikud arutelud siseruumides). Samuti oleks komplitseeritud avaliku väljapaneku korraldamisel programmi kättesaadavuse tagamine paberkandjal dokumendina (otsustaja juures kontoris).

Samuti võib raskeks osutuda seoses eelpooltoodud piirangute ja Keskkonnaameti poolse viivitusega menetluses tähtjast kinnipidamine, kuna puuduste kõrvaldamiseks määratud ajani (07.02.2021) on jäänud aega väheks. Eeltoodust lähtuvalt ja haldusmenetluse seaduse § 15 lg 2 alusel määrame täiendava tähtja menetluses puuduste kõrvaldamiseks. Keskkonnaamet peab mõistlikuks, et puudused kõrvaldatakse **hiljemalt kuue kuu jooksul** peale eelnevalt määratud puuduste kõrvaldamise tähtaega (lõpptähtaeg 07.08.2021). Tähtjaks puuduste kõrvaldamata jätmisel võib haldusorgan jätta KMH programmi läbi vaatamata ja tagastada kompleksloa taotluse seda läbi vaatamata..

Esimesel võimalusel, kui programmi avalikustamiseks on mõistlikud võimalused olemas palume täiendatud programmi esitamisel nimetada KeHJS § 16 lg 1 kohane arendaja poolt korraldatava **avaliku arutelu aeg ja koht**, et saaksime selle ära tuua avaliku väljapaneku teadetes.

Samuti tuleb KeHJS § 16 lg 2 p 2 kohaselt teatada avalikust väljapanekust ja avalikust arutelust arendaja kulul ühes üleriiklikus, maakondlikus või kohalikus lehes. Antud asukohas oleks asjakohaseks leheks maakondlik ajaleht Vooremaa. Teate avaldamiseks saadab Keskkonnaamet

teate sisu Vooremaasse koos cc-ga arendaja kontaktidele, mille järel saadab Vooremaa teate kujunduse kinnitamiseks Keskkonnaametile ja hinnapakkumise kinnitamiseks arendajale. Kinnituste saamisel avaldatakse teade (teade peab toimetusse jõudma 2 päeva enne avaldamist ja ilmumispäevad teisipäeval ja reedel). Avalik väljapanek peab kestma vähemalt 14 päeva ja seejärel peab saama ekspert koostada vastused laekunud küsimustele, et KeHJS § 16 lg 5¹ kohaselt neid **avalikul arutelul tutvustada**. Seega palume avalikustamise teate avaldamise ja arutelu vaheks arvestada vähemalt kolm nädalat.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Lisa:

1. Keskkonnainspektsiooni 22.12.2020 kiri nr 8-3/20/7500-2
2. Jõgeva Vallavalitsuse 22.12.2020 kiri nr 1668-1
3. Põllumajandusameti 23.12.2020 kiri nr 14.5-1/2399-1
4. Maa-ameti 05.01.2021 kiri nr 6-3/20/18074-2
5. Terviseamet 06.01.2021 kiri nr 9.3-4/20/11059-3

Teadmiseks:

Undverk Põllumajanduslik OÜ, e-post: tanel@progrupp.ee
ELLE OÜ, e-post: elle@environment.ee

Ivo Ojamäe 730 2252
ivo.ojamae@keskkonnaamet.ee

TERVISEAMET

Keskkonnaamet
info@keskkonnaamet.ee

Teie: 08.12.2020 nr 6-3/20/13340-4

Meie: 06.01.2021 nr 9.3-4/20/11059-3

Rääbise seafarmi keskkonnamõju hindamise programmi kohta seisukoha andmine

Terviseamet (edaspidi amet) on läbi vaadanud Jõgevamaal Jõgeva vallas Rääbise külas Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnakompleksloa taotluse keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) programmi eelnõu.

Ameti hinnangul on seafarmide keskkonnakompleksloa taotluse KMH programmi müra ja olmevett puudutav osa asjakohane ja piisav.

Ameti pädevusvaldkonna osas (müra ja veevarustust puudutav osa) on KMH ekspertrühma koosseis piisav.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Mats Hansen
menetlusgrupi juht
Lõuna regionaalosakond

Mats Hansen, 5982 1752
mats.hansen@terviseamet.ee

LÕUNA REGIONAALOSAKOND

Põllu 1a / 50303 Tartu / 5823 8267 /louna@terviseamet.ee/ www.terviseamet.ee/ Registrikood 70008799

MAA-AMET

Helen Manguse
Keskkonnaamet
info@keskkonnaamet.ee

Teie 08.12.2020 nr 6-3/20/13340-4

Meie 05.01.2021 nr 6-3/20/18074-2

**Rääbise ja Sireli seafarmi
keskkonnamõju hindamise programm**

Teavitatakse Maa-ametit 08.12.2020 kirjaga nr 6-3/20/13340-4, et Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ esitas Keskkonnaametile keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 15¹ kohase menetluse läbiviimiseks Jõgeva maakonnas Jõgeva vallas Rääbise külas Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnamõju hindamise (edaspidi KMH) programmi eelnõu (koostaja: Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ). Palute Maa-ametil esitada seisukohad Rääbise ja Sireli seafarmide KMH programmi asjakohasuse ja piisavuse kohta. Samuti palute hinnata pädevusvaldkonna osas KMH ekspertrühma koosseisulist piisavust.

Rääbise ja Sireli sigalate põhitegevusalaks on sigade intensiivkasvatuse ja liha tootmine. Ülesseatud tootmisvõimsuseks on kahe farmi peale kokku 3664 nuumseakohta. KMH objektiks on Karjamõisa (katastriüksuse tunnus 81002:002:0062, maakasutuse sihtotstarve maatulundusmaa 100%) ja Sireli sigala (katastriüksuse tunnus 81002:002:0071, maakasutuse sihtotstarve tootmismaa 100%) kinnisasjadel asuvate seafarmide tegevus. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on võtta kasutusele Teraviljakaubandus OÜ Rääbise laut ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Sireli laut. Lisaks soovitakse kahe seafarmi peale kasutusele võtta ringjas vedelsõnnikumahuti. Planeeritav mahutavus on kahe sigala peale kokku 3664 nuumseakohta. KMH programmi seletuskirja kohaselt on rekonstrueerimistööd KMH programmi koostamise ajaks sigalates viidud lõpule.

Seafarmide lähipiirkonda jäävad Teenurga (katastriüksuse tunnus 24701:001:0009, maakasutuse sihtotstarve tootmismaa 100%) ja Külapõllu (katastriüksuse tunnus 81001:001:0559, maakasutuse sihtotstarve maatulundusmaa 100%) kinnisasjad, mille riigivara valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus on Maa-amet. Maa-ametil ei ole vastuväiteid Rääbise ja Sireli seafarmide KMH programmi eelnõu osas.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristi Kivimaa

maatoimingute osakonna planeeringute ja ehitusprojektide büroo juhataja

Kaili Ojaperv
5697 0494 kaili.ojaperv@maaamet.ee

Mustamäe tee 51 / 10621 Tallinn / 665 0600 / maaamet@maaamet.ee / www.maaamet.ee
Registrikood 70003098

JÕGEVA VALLAVALITSUS

Keskkonnaamet
info@keskkonnaamet.ee

Teie 08.12.2020 nr 6-3/20/13340-4
Meie 21.12.2020 nr 1668-1

Arvamus Rääbise seafarmi keskkonnamõju
hindamise programmi kohta

Jõgeva Vallavalitsus on seisukoha võtmiseks läbi vaadanud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 15¹ alusel esitatud Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ koostatud Jõgeva vallas Rääbise külas Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnamõju hindamise programmi.

Kavandatava tegevuse eesmärgiks on võtta kasutusele Teraviljakaubandus OÜ Rääbise laut ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Sireli laut. Lisaks soovitakse kahe seafarmi peale kasutusele võtta ringjas vedelsõnnikumahuti. Planeeritav mahutavus on kahe sigala peale kokku 3664 nuumseakohta. Seafarmikompleks on planeeritud vanade sigalate asukohale ja laudad rekonstrueeritakse. Programmis kirjeldatakse ehitatud rajatisi kui ka rekonstrueeritud hooneid kui tänapäevaseid ja parima võimaliku tehnika nõuetele vastavaid. Kuna hooned on aastaid tühjad olnud ning sõnniku tekkest ja käitlemisest tulenev üks olulisemaid keskkonnamõjusid on mõju välisõhu kvaliteedile, tuleb kaasata ja arvestada piirkonna elanike ettepanekutega.

Programmis viidatud joonis 4 on väljavõte Torma valla üldplaneeringust mitte Jõgeva valla üldplaneeringust.

Jõgeva Vallavalitsus on seisukohal, et Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnakompleksloa taotluse keskkonnamõju hindamise programm on asjakohane ning ekspertrühma koosseis on piisav.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Tiit Lääne
vallavanem

Taimi Eesmäe
tel 776 6509, taimi.eesmae@jogevee.ee

PÕLLUMAJANDUSAMET

Pr Helen Manguse
Keskkonnaamet

Teie: 08.12.2020 nr 6-3/20/13340-4
Meie: 23.12.2020 nr 14.5-1/2399-1

Rääbise seafarmi keskkonnamõju hindamise programmi kohta seisukoha esitamine

Olete Põllumajandusametile (edaspidi *PMA*) saatnud kirja, millest palute esitada seisukohad Jõgevamaal Jõgeva vallas Rääbise külas Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnamõjude taotluse keskkonnamõjude hindamise (edaspidi *KMH*) programmile keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 15¹ lg 1 ja lg 4 alusel. Lisaks palute hinnata pädevusvaldkonna osas *KMH* ekspertrühma koosseisulist piisavust.

KMH objektiks on Jõgeva maakonnas Jõgeva vallas Rääbise külas Karjamõisa (katastritunnus 81002:002:0062) ja Sireli sigala (katastritunnus 81002:002:0071) kinnistutel asuvate seafarmide tegevus. Kavandatava tegevuse eesmärgiks on võtta kasutusele Teraviljakaubandus OÜ Rääbise laut ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Sireli laut. Lisaks soovitakse kahe seafarmi peale kasutusele võtta ringjas vedelsõnnikumahuti.

Sireli sigala (katastritunnus 81002:002:0071) kinnistu piirneb Rääbise-Metsanurga (MS 2105260040170/ehitis 002) maaparandusehitise drenaažisüsteemiga ning kinnistul asuv kraav suubub Rääbise-Metsanurga maaparandusehitise eesvoolu. *KMH* programmi järgi on tegemist vanadest sigalatest rekonstrueeritud olemasolevate sigalatega ja omanike eesmärk on tegevust jätkata samas asukohas. Maaparandussüsteemidega hõlmatud maa-alal tuleb arvestada maaparandusseadusest tulenevalt maaparandussüsteemide toimimist tagavate meetmetega ning looduskaitse- ja veeseadusest tulenevate piirangutega, kuid tulenevalt eeltoodust ei ole põhjust eeldada mõju maaparandusehitistele ja selle rajatistele, kui tegevusega ei kaasne ehitustegevuse laiendamist naaberkinnistutele või väljaspool maaparandussüsteemi koondatud lisanduva vee juhtimise kavatsust maaparandussüsteemi, selle eesvoolu või kuivenduskraavi.

Eelmainitud lähtuvalt puuduvad *PMA*-l vastuväited Rääbise ja Sireli seafarmide keskkonnamõjude taotluse keskkonnamõjude hindamise programmile, kuid palume *KMH* aruandes kajastada Sireli sigala kinnistu piirnemist Rääbise-Metsanurga (MS 2105260040170/ehitis 002) maaparandusehitisega ning välja tuua maaparandusehitise ja selle rajatiste korrashoiu ja toimimisvõime tagamise kohustuse (tulenevalt maaparandusseaduse §-st 47). Andmeid maaparandussüsteemide kohta (maaparandussüsteemide maa-alade, eesvoolude ja riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude paiknemine jms) saab Maa-ameti kaardirakendusest. Drenaažisüsteemide teostusjooniste saamiseks saata vajadusel päring Põllumajandusameti Ida regiooni Jõgeva esindusse aadressil jogeva@pma.agri.ee.

PMA hinnangul on *KMH* ekspertrühma koosseis piisav, kuna eeldatavalt ei kaasne taotletava tegevusega mõju lähipiirkonnas asuvale maaparandusehitisele ning selle rajatistele ja täiendava maaparanduse uurimistöö vajadus puudub.

Ravila 10/ 48306/ Jõgeva/ +372 524 5978/ jogeva@pma.agri.ee/ www.pma.agri.ee
Registrikood 70000071

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristi Välbe

peaspetsialist-koordinaator

Põllumajandusameti Ida regioon

+372 524 5978

kristi.valbe@pma.agri.ee

KESKKONNAINSPEKTSIOON

Keskkonnaamet
info@keskkonnaamet.ee

Teie 8.12.2020 nr 6-3/20/13340-4

Meie 22.12.2020 nr 8-3/20/7500-2

Rääbise seafarmi keskkonnamõju hindamise
programmi kohta seisukoha küsimine

Keskkonnaamet küsis seisukohta Rääbise seafarmi keskkonnamõju hindamise programmi kohta.
Teatame, et Keskkonnainspeksioonil ei ole parandusi ega ettepanekuid läbiviidava
keskkonnamõju hindamise programmi muutmiseks või täiendamiseks.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Dora Kukk
büroo juhataja

Keskkonnaamet

18.02.2021

Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli seafarmikomplekside keskkonnamõju hindamise programm

Keskkonnaamet edastas 11.01.2020 kirjaga nr 6-3/20/13340-10 Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ Rääbise ja Sireli seafarmikomplekside keskkonnamõju hindamise programmi kohta asjaomaste asutuste seisukohad.

Keskkonnamõju hindamise programmis parandati viide planeeringujoonisele.

Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajanduslik OÜ teevad ettepaneku siiski korraldada KMH programmi avalik arutelu. Juhul, kui piirangud peaksid karmistuma, siis saab avalikku arutelu edasi lükata. Ettevõtted pakuvad välja avaliku arutelu toimumise kohaks Veski külalistemaja (Jõgevamaa, Torma vald, Kantküla küla, Jõgeva, 48502) ning ajavahemikuks 15.03.2021 – 19.03.2021, kus Keskkonnaametil on võimalus välja pakkuda täpne kuupäev ja kellaaeg.

Käesoleva kirjaga edastavad Teraviljakaubandus OÜ ja Undverk Põllumajandus OÜ avalikustamiseks korrigeeritud ja täiendatud KMH programmi.

Lugupidamisega

Ronald Blumenau

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhatuse liige

Teraviljakaubandus OÜ

Tanel Kurvits

/allkirjastatud digitaalselt/

Juhatuse liige

Undverk Põllumajanduslik OÜ

Toomas Pallo

ELLE OÜ

***Lisa 3. KMH programmi kohta esitatud kirjalikud ettepanekud ja
vastuväited ja nende vastused***

Lisatakse KMH programmile pärast programmi avalikustamist ja avalikku arutelu.

***Lisa 4. KMH programmi avaliku arutelu protokoll, osalejate
registreerimisleht ning KMH programmi tutvustavad slaidid***

Lisatakse KMH programmile pärast programmi avalikustamist ja avalikku arutelu.